

MBW-1601180302040401 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2018

History : Paper - XX

(Social & Economic History of India (1947 - 1971))

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

Sૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ ભારતના અર્થતંત્ર અને સમાજ અંગેના બંધારણીય નિર્દેશક તત્ત્વોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૧ સ્વતંત્ર ભારતમાં ભાષાના પ્રશ્નોની સમીક્ષા કરો. ૧૪

૨ ભારતમાં મિશ્ર અર્થતંત્રના પ્રયોગનું પરીક્ષણ કરો. ૧૪

અથવા

૨ સ્વતંત્ર ભારતમાં મજૂર ચળવણના મુખ્ય પ્રશ્નોનું વિવેચન કરો. ૧૪

૩ ભારતમાં શહેરીકરણની પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો. ૧૪

અથવા

૩ ગ્રામ વિકાસ માટેના વિવિધ કાર્યક્રમો દર્શાવો. ૧૪

૪ વૈશ્વિકરણની ભારતના અર્થતંત્ર પર થયેલ અસરો તપાસો. ૧૪

અથવા

૪ ભારતમાં પર્યાવરણના પ્રશ્નોની સમીક્ષા કરો. ૧૪

૫ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર નોંધ લખો :

- (૧) સ્વતંત્ર ભારતમાં કોમવાદ
- (૨) સ્વતંત્ર ભારતમાં હરિતકાંતિ
- (૩) દલિતોના વિકાસ માટેના કાર્યક્રમો
- (૪) ભારતે વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રે મેળવેલી સિદ્ધિઓ.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

- 1** Discuss the constitutional directives for economy and society of India. **14**

OR

- 1** Review the problems of language in independent India. **14**

- 2** Examine the experiment of mixed economy in India. **14**

OR

- 2** Discuss the main issues of labour movement in independent India. **14**

- 3** Describe the process of urbanisation in India. **14**

OR

- 3** Point out the various programmes for rural development. **14**

- 4** Examine the effects of globalization on Indian economy. **14**

OR

- 4** Review the issues of environment in India. **14**

- 5** Write notes on any two from the following : **14**

- (1) Communalism in independent India
  - (2) Green revolution in independent India
  - (3) Programmes for the upliftment of the Dalits
  - (4) India's achievements in the field of science.
-